

Л.Б. Гречина,
старший викладач;
В.В. Добржанська,
старший викладач

(Житомирський державний університет)

РОЗВИТОК ІНШОМОВНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ СТУДЕНТІВ МОВНИХ ФАКУЛЬТЕТІВ У ПРОФЕСІЙНІЙ СФЕРІ СПІЛКУВАННЯ

У статті розглядаються особливості розвитку іншомовної комунікативної компетенції студентів-філологів університетів у професійній сфері спілкування на практичних заняттях з німецької мови при вивченні теми „Педагогічна практика в школі “.

У загальній стратегії навчання іноземних мов на мовному факультеті вищого закладу освіти передбачена вимога щодо розвитку іншомовної комунікативної компетенції в професійній сфері спілкування. Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти визначають основні напрямки професійної підготовки вчителів іноземних мов, що передбачає досягнення студентами мовного факультету високого рівня іншомовної комунікативної компетенції у професійній сфері спілкування. Програма підготовки студентів мовних факультетів з іноземної мови передбачає досягнення студентами у визначеній сфері спілкування рівня досвідченого користувача. Мовленнєва компетенція студентів повинна відповідати таким вимогам: ефективно та гнучко користуватися мовою з професійними цілями; чітко, логічно, детально висловлюватися на складні теми, демонструючи свідоме володіння граматичними структурами, конекторами та зв'язними програмами висловлювання, висловлюватися швидко та спонтанно без помітних утруднень; розуміти складні та об'ємні тексти науково-методичного та психолого-педагогічного характеру.

Складність процесу реалізації визначеної Рекомендаціями Ради Європи з мовної освіти вимоги щодо рівня мовної підготовки студентів-філологів зумовлена такими чинниками: на фоні достатнього рівня загальної мовленнєвої компетенції студентів висвітлюється проблема щодо складності засвоєння достатньої кількості граматичних структур на репродуктивному рівні, що можуть бути використані у сфері професійного спілкування. Це обмежує сфери мовленнєвої діяльності студентів у процесі професійно-орієнтованого спілкування та спектр комунікативно-спрямованих ситуацій, що пропонуються для обговорення. Розширення тематики спілкування передбачає проведення ретельного відбору автентичних матеріалів, що містять соціокультурні та соціолінгвістичні елементи, які відображають тематику професійно спрямованої сфери спілкування. Опрацювання оригінальних текстів науково-методичного характеру також вимагає високого рівня мовної компетенції студентів.

Розділ 6 Загальноєвропейських Рекомендацій з мовної освіти передбачає самостійний аналіз ряду методичних питань щодо оптимізації процесу навчання іноземної мови з опорою на власний педагогічний досвід, визначається проблема формування певних професійних рис та навичок вчителя іноземних мов. Вивчення теми "Unser Schulpraktikum" на заняттях з практики німецької мови сприяє вирішенню завдання щодо формування майбутнього вчителя іноземних мов ЗОШ.

Розробляючи систему вправ з теми, за основу були взяті визначені проф. І.О. Зимньою положення про те, що мовленнєва діяльність є основою оволодіння іноземною мовою як засобом спілкування та визначається як „активний, цілеспрямований, опосередкований мовою та зумовлений ситуацією спілкування процес прийому та видачі мовленнєвого повідомлення у взаємодії людей між собою [1: 133].

Запропонована система вправ передбачає реалізацію на практичних заняттях з іноземної мови таких особливостей комунікативно-діяльнісного підходу, як оволодіння мовою в процесі аналізу та обговорення особистої професійно-трудової діяльності під час педагогічної практики в школі, інтегрований розвиток мовної та мовленнєвої компетенції у всіх видах мовленнєвої діяльності та оволодіння студентами інтерактивними формами роботи. Практичною метою виконання запропонованої системи вправ з теми „Шкільна практика" є комплексний розвиток комунікативної мовленнєвої компетенції студентів-філологів, що вивчають німецьку мову як другу іноземну.

Розділ 4.4.3.1. Рекомендацій Ради Європи визначає певні параметри *інтерактивного спілкування*.

Konversation: Kann sich sicher und angemessen unterhalten und ist in seinem sozialen und persönlichen Leben in keiner Weise durch sprachliche Einschränkungen beeinträchtigt.

Informelle Diskussion: Kann komplexen Gruppendiskussionen leicht folgen und auch dazu beitragen, selbst wenn abstrakte, komplexe und wenig vertraute Themen behandelt werden.

Formelle Diskussion: Kann sich über komplexe Themen behaupten, indem er/sie klar und überzeugend argumentiert, ohne gegenüber Muttersprachlern im Nachteil zu sein.

Zielorientierte Kooperation: Kann detaillierte Instruktionen zuverlässig verstehen. Kann eine Angelegenheit oder ein Problem klar darlegen, dabei Vermutungen über Ursachen und Folgen anstellen und die Vor- und Nachteile verschiedener Ansätze gegeneinander abwägen.

Informationsaustausch: Kann detaillierte Informationen zuverlässig weitergeben. Kann klar, detailliert beschreiben, wie bei einem Verfahren vorgegangen werden kann. Kann Informationen und Argumente aus verschiedenen Quellen zusammenfassen und wiedergeben.

Interviewgespräche: Kann uneingeschränkt an einem Interview teilnehmen, sowohl als Interviewer/in als auch als Interviewte/r; kann die diskutierte Frage flüssig und ohne fremde Hilfe ausführen und entwickeln; kann gut mit

Einwürfen umgehen. Kann seine/ihre Dialoge außerordentlich gut ausführen, strukturiert die Redebeiträge, interagiert überzeugend und vollkommen flüssig als Interviewerin oder Interviewter; hat gegenüber Muttersprachlern keine Nachteile [2:78-85].

Студентам пропонується така тематика спілкування: „*Unser Schulpraktikum*“; „*Ein paar Worte über die Rolle der außerschulischen Arbeit*“; „*Was heißt eine gute Deutschstunde*“; „*Meine Probestunde*“; „*Aus dem deutschen Schulalltag*“. Кожна навчальна ситуація передбачає виконання завдань, розроблених згідно вимог Загальноєвропейських Рекомендацій з мовної освіти.

Навчальна ситуація №1 „*Unser Schulpraktikum*“ передбачає виконання таких комунікативно-спрямованих завдань:

1. Lesen Sie die Meinungen der Lehrstudenten und sagen, ob Sie mit diesen Meinungen einverstanden sind.
2. Besprechen Sie die Überlegungen der Studenten über das Schulpraktikum. Begründen Sie Ihre Meinungen.

Unser Schulpraktikum. Ich bin Lehrstudent und nach meinem Schulpraktikum habe ich eine Menge Ideen im Kopf. Theorie und Praxis – wie weit ist der Weg von guten Absichten und theoretischen Kenntnissen bis zur richtigen Tat? So dachte ich während des Schulpraktikums. Was habe ich aus dieser kleinen Erfahrung gelernt? Ich muß gestehen, dass ich Angst hatte, als Lehrer zu scheitern. Aber die Rolle des Lehrers gab mir viele Ausstöße zum Nachdenken. Ich würde meine Überlegungen folgenderweise formulieren:

Was verstehen wir unter der Autorität des Lehrers?

Warum bleiben Lehrer und Schüler manchmal emotional fremd?

Verdient der Lehrer Respekt, wenn er immer in scharfem Ton spricht?

Ist es zulässig, dass der Lehrer die Schüler anschreit?

Jeder Lehrer will das Beste, doch nach seiner Vorstellung.

Als Praktikant fühle ich mich manchmal überfordert und alleingelassen.

Kann der Lehrer als erfolgreich gelten, wenn er nicht imstande ist, eine freundliche Atmosphäre in der Stunde zu schaffen, wo die Schüler und der Lehrer sich als Partner empfangen?

Wenn die meisten Schüler die Hausaufgabe nicht schaffen, was bedeutet das, das Problem auf „traditionelle pädagogische Art und Weise“ zu lösen? Haben Sie Ahnung davon?

3. Sagen Sie, was Sie in solcher oder ähnlicher Situation als Lehrer tun würden.

Die Situationen zu lösen. Seien Sie mal kreativ bei der Lösung!

Es ist interessant zu wissen, wie mich meine Schüler sehen. Diese Frage beschäftigt mich sehr. Mir wurde klar,...

Es ist doch leichter gesagt als getan, eine gut durchdachte Stunde zu erteilen. Für die ersten Schritte brauche ich..

Meine freundliche Art, mit den Schülern umzugehen, trug gute Früchte. Ich fing an, meine Schüler neu zu schätzen. Meine Schüler fingen an,...

Мета виконання: 1) закріплення зразків мовлення; 2) вільне використання зразків мовлення; 3) творче використання зразків мовлення та самостійний відбір мовного матеріалу, необхідного для реалізації комунікативної ситуації.

Режим виконання: 1) читання уривку про себе; робота в парах / малих групах (передача змісту отриманої інформації з вираженням власної думки); 2) робота в малих групах (використання інформації, отриманої в процесі читання професійно орієнтованих текстів); 3) самостійне виконання завдань в письмовій формі, обговорення з елементами порівняння власної думки з думками інших студентів [3:40].

Навчальна ситуація №2 „*Ein paar Worte über die Rolle der außerschulischen Arbeit*“ передбачає проведення дискусії за визначеними студентами групи проблемами з наступним проектуванням плану позакласної роботи з іноземної мови.

1. Machen Sie in der Gruppe eine Umfrage. Wählen Sie die Probleme, für welche sich mehrere Studenten interessieren.

2. Schätzen Sie die Ergebnisse der Umfrage in einem Bericht

3. Sagen Sie, wie Sie die Probleme der außerschulischen Arbeit verstehen. Bestimmen Sie und besprechen Ähnlichkeiten und Unterschiede in der Meinungen.

Ein paar Worte über die Rolle der außerschulischen Arbeit. Die außerschulischen Veranstaltungen erweitern meinen Schülern ihren Horizont. Sie können sogar Verantwortung übernehmen, wenn es um Arbeit für die ganze Klasse geht. Leider sind nicht alle Schüler bereit, sich flexibel auf andere Autoritätspersonen einzustellen und sich ihnen zu unterordnen. Man kann einen bestimmten Bereich nennen, der den Schülern am besten gefällt. Das sind Ausflüge, Konzerte, Diskos. Alle diese Veranstaltungen dienen der Entfaltung einer gesunden Persönlichkeit. In den außerschulischen Aktivitäten kann man einen Schüler besser entdecken und austesten. Wenn eine Klasse einen Ausflug macht, steht das soziale Verhalten der Gruppe der Gleichaltriger auf dem Prüfstand... Also, das Ziel der außerschulischen Veranstaltungen besteht darin, dass die Schüler mindestens einmal pro Monat die Gelegenheit gehabt hätten, auszutoben, ihre Selbständigkeit auszuleben und in ihrer Freizeit kreativ zu sein. – Legen Sie auch großen Wert auf die außerschulische Arbeit?

Мета виконання: 1) самостійне визначення тематики спілкування та зразків мовлення; 2) самостійна підготовка звіту опитування з елементами аналізу та висновків; 3) фіксація в письмовій формі тез повідомлення для використання в процесі подальшого обговорення з елементами порівняння.

Режим виконання: 1) інтерактивна мовленнєва діяльність в режимі малих груп / усієї групи; 2) обговорення матеріалів опитування з метою розширення інформаційного поля; 3) обговорення інформації з метою порівняння та прогнозування.

Навчальна ситуація №3 „Was heißt eine gute Deutschstunde?“ передбачає відбір професійної лексики з метою забезпечення достатнього рівня мовної компетенції для реалізації інтерактивної комунікації в межах визначеної тематики спілкування. З метою встановлення структурно-сміслових зв'язків й активного засвоєння ключових понять використовуємо прийом колажування з елементами вербальної та зображувальної наочності.

Завдання №1. Malen Sie Bilder von einer guten Deutschstunde. Malen Sie die Bilder von der Stunde, die die Schüler hervorheben, und die, die die Deutschlehrer hoch schätzen. Vergleichen Sie in der Gruppen zwei Collagen. Notieren Sie die Ähnlichkeiten in der linken Spalte und die Unterschiedene in der rechten.

Завдання № 2. Wie stellen Sie sich eine gute Deutschstunde vor? Was heißt eine gute Deutschstunde?

Завдання №3. Stellen Sie die „TOP TEN“ Vorderungen, die die Traumdeutschstunde von den Lehrerstudenten bestimmen (schriftlich). Vergleichen Sie die von Ihnen bestimmten Forderungen mit den von anderen Studenten bestimmten (mündlich).

Розділ 6.4 Рекомендацій Ради Європи з мовної освіти пропонує певні методичні задачі, вирішення яких сприяє як розвитку комунікативної компетенції студентів, так і підвищенню рівня їх науково-методичної підготовки. Дані методичні задачі сформульовані таким чином:

- Wie sollen Lernende im Allgemeinen eine Zweit- oder Fremdsprache lernen?
- Welcher Anteil an Unterrichtszeit sollte für folgende Aktivitäten verwendet werden? – Erklärungen und Erläuterungen. – Frage-/Antwort-Sequenzen für die ganze Klasse. – Gruppenarbeit oder Partnerarbeit. – Einzelarbeit.
- Welche Eigenschaften und Fähigkeiten der Lehrenden werden von Schülern imitiert?
- Auf welche Weise sollten moderne Medien (Audio- und Videokassetten, Computer usw.) eingesetzt werden?
- Wie können oder sollen Lernende von gesprochenen oder schriftlichen Texten lernen?
- Sollte die Fähigkeit der Lernenden, kommunikative Strategien zu verwenden, als von der L1 übertragbar angesehen werden oder auf eine der folgenden Arten gefördert werden? (durch das Schaffen von Situationen und das Vorgeben kommunikativer Aufgaben; unter Verwendung von Techniken zur Bewusstmachung) [1:145].

Навчальна ситуація № 4 "Meine Probestunde" передбачає самостійний відбір студентами тематичних лексичних одиниць і граматичних структур з метою реалізації комунікативних завдань. Ця навчальна ситуація передбачає два етапи виконання вправ. Вправи *першого етапу* виконуються студентами самостійно в письмовій формі.

Завдання №1. Versuchen Sie einen Bericht über die erste Probestunde zusammenzustellen, gebraucht dabei die Stichwörter und Wendungen. Außern Sie und begründen Ihre Meinung.

Eine doppelte Schwierigkeit; keine methodische Erfahrung; die Dynamik des Unterrichts; die begrenzten sprachlichen Möglichkeiten; die Freude der Schüler; kommunikative Übungen; möglichst viele Schüler; das Können; aktivieren; eine Praxis im Sprechen; sprachlich aktiv sein; paarweises Sprechen; Monotonie und Langeweile; variieren; vermeiden; jede günstige Möglichkeit; moderne Probleme der Methodik; auf der Suche; die Theorie ist sehr wichtig, doch...; Der große Goethe hatte recht: „Grau, teurer Freund, ist alle Theorie und ewig grün des Lebens goldener Baum.“

Завдання №2. Führen Sie die Überlegungen aus Ihrer persönlichen Erfahrung nach dem Schulpraktikum.

Завдання №3. Schreiben Sie Berichte für die Zeitschrift „Aus dem Schulleben“. Hier ist die Meinung einer Studentin über ihre erste Probestunde.

Meine erste Probestunde. Für meine Probestunde habe ich keine Lorbeeren verdient, aber mein Betreuer sagte mir, dass ich eine Chance habe, eine gute Lehrerin zu werden und ich...

Завдання №4. Wiederlegen Sie oder bestätigen die folgenden Behauptungen aus Ihrer persönlichen Erfahrung.

- Meine erste Probestunde. Da muß ich zeigen, dass ich das Gelernte und das Geübte noch frisch in meinem Gedächtnis habe. Aber nicht alles läuft wie am Schnürchen und die Ursache ist...
- Große Schwierigkeiten verursachten mir...
- Meine Gedächtnis ließ mich zum Glück nicht im Stich und ich...
- In der Kontrollarbeiten der Schüler gibt es Fehler in Hülle und Fülle. – Unmöglich. – Doch. Was soll ich tun? Da bleibt mir nichts anderes übrig, als...
- Plaudertaschen in der Stunde, das ist einfach eine Geduldprobe, eine Strafe für mich. Was empfiehlt Pädagogik in diesem Fall? Ich will nicht aufs Geratewohl entscheiden und im finsternen tappen, deshalb...
- Ich fand immer Verständnis und Unterstützung meines Betreuers. Einseitige und unpersönliche Urteile sind ihm fremd. Er sagte mir jedesmal: ...

Вправи *другого етапу* виконуються в усній формі в процесі дискусійного обговорення проблеми.

Завдання №1. Lesen Sie die von anderen Studenten geschriebenen Berichte über die erste Probestunde.

Завдання №2. Diskutieren Sie die Probleme der ersten Probestunde.

Завдання №3. Diskutieren Sie über Ihre Möglichkeiten und die Möglichkeiten Ihrer Schüler in der Deutschstunde [4:25].

Навчальну ситуацію №5 „Aus dem deutschen Schulalltag“ розглядаємо як завершальну в роботі над темою „Unser Schulpraktikum“. Пропонуємо студентам-філологам самостійно відібрати текстові матеріали з німецькомовної преси, що вміщують професійно-орієнтований лексичний матеріал і психолого-педагогічні ситуації з можливими вирішеннями. Студентам пропонується такий алгоритм опрацювання відібраних текстових матеріалів:

*ознайомлення з запропонованими в текстах психолого-педагогічними проблемами в процесі переглядового читання;

- *вивчаюче читання уривків, що містять визначення чи шляхи вирішення цих проблем;
- *обговорення з елементами коментування визначених педагогічних проблем засобами іноземної мови;
- *складання проекту вирішення проблемних питань з опорою на власний педагогічний досвід;
- *представлення проекту, обґрунтування його назви, практичних цілей [5: 130].

Студенти працюють у режимі малих груп за попередньо визначеним завданням.

Завдання для першої групи: Lesen Sie einen Brief aus der Zeitschrift „Freizeit Revue“. Suchen Sie und finden die Antworten auf die Fragen:

- Was empfiehlt der erfahrene Psychologe den Eltern?
- Welche Antwort würden Sie geben?
- Können die Eltern selbständig ohne Hilfe der Schullehrer dieses Problem lösen?
- Welche Rolle spielt der Lehrer in der Lösung solcher Probleme?

Der Artikel aus der „Freizeit Revue“:

„Klaus ist wahnsinnig unkonzentriert in der Schule. Er macht in den Schularbeiten eine Menge Fehler und bekommt deshalb nie eine gute Note. Sobald eine Klassenarbeit bevorsteht, klangt er am Morgen über Magen- oder Kopfschmerzen. Wenn er dann eine schlechte Note bekommt, vergißt er oft, die Arbeit zu Hause zu zeigen. Das ist einfach schrecklich. Die Eltern ermahnen ihn, sich mehr anzustrengen. Er ist ja nicht dumm, aber unsicher und gehemmt. Können Sie uns helfen, das Problem zu lösen?“

Diplom-Psychologe antwortet: „Klaus verschweigt seine schlechten Noten, nicht weil er es vergessen würde, sondern weil er Angst vor der Reaktion seiner Eltern hat. Wenn die Eltern dazu beitragen wollen, dass ihr Sohn seine Schulleistung verbessert, müssen sie versuchen, ihr Erziehungsverhalten radikal umzustellen. Statt Kritik und Vorwürfe braucht Klaus Zuwendung und Anerkennung. Wenn er statt einer schlechten Note nie vorher mal eine genügende bekommt, müssen die Eltern dasschon als Erfolg wetten. Wenn der Junge für so geringe Verbesserung belohnt wird, durchbrechen alle den Kreislauf! Schlechte Leistungen – Strafe und Vorwürfe zu Hause – Angst – erneut schlechte Leistungen. Wichtig ist, dass die Eltern ihrem Sohn das Gefühl vermitteln, dass er etwas wert ist. Wann haben die Eltern das letzte Mal gesagt: „Ich liebe dich, egal wie gut du in der Schule bist?“

Завдання для другої групи: Oft schreiben die Eltern in die Zeitschriften, um Hilfe von Psychologen zu bekommen. Yanina's Eltern haben ein Problem mit Ihrer Tochter. Sie haben einen Brief in die Zeitschrift „Lisa“ geschrieben. Sie sind sicher darin, dass sie Hilfe bekommen werden. Lesen Sie Yanina's Mutter Brief und erfüllen die Aufgaben:

- Bestimmen Sie das Problem.
- Was würden Sie Yanina's Mutter empfehlen?
- Was würden Sie Yanina empfehlen?
- Der Text des Briefes:* „Wie kriegen wir unsere Tochter aus dieser Clique?“

Unsere Tochter Yanie (14) ist seit einiger Zeit in einer Clique, die mir gar nicht gefällt. Die meisten sind dort wesentlich älter als sie, und wie ich Gesprächsfetzen aus einem Telefonat zwischen Yanina und ihrer Freundin entnehmen konnte, wird wohl auch viel Alkohol getrunken. In meiner Sorge habe ich ihr Tagebuch gelesen. Darin steht, dass sie sich mit ihren Bekannten in der Stadt herumtreibt und seit Wochen immer wieder die Schule schwänzt. Ich stellte sie zur Rede, was natürlich in einem grossen Krach endete. Seitdem weicht mir Yanina aus und schließt ihr Zimmer ab.“

Як окремих етап роботи над темою виділяємо обговорення змісту самостійно відібраних студентами текстових матеріалів за такими зразками завдань:

-Vergleichen Sie und diskutieren aus Ihrer Erfahrung nach dem Schulpraktikum die Probleme des Schulalltags in der Ukraine und in der BRD.

- Wenden die Eltern sich so oft in unserem Lande um die Hilfe?
- Begründen Sie die Meinung, dass ein Lehrer auch ein Erzieher sein muss.
- Was meinen Sie dazu? „Lehrende sollten sich der Tatsache bewusst sein, dass ihr Verhalten ihre Einstellungen und Fähigkeiten widerspiegelt und einen äußerst wichtigen Bestandteil der Umgebung für das Spracherlernen / den Spracherwerb darstellt. Sie sind Vorbilder, die von Schülern bei ihrer zukünftigen Verwendung der Sprache oder als zukünftige Lehrer u. U. imitiert werden.“ (Gemeinsamer europäischer Referenzrahmen für Sprachen: lernen, lehren, beurteilen.)

Завершальний етап вивчення теми „Unser Schulpraktikum“ передбачає обговорення соціально-спрямованих проблем, що сприяє розвитку особистості студента як майбутнього вчителя.

Запропонована система вправ є спробою практично реалізувати процес залучення студентів-філологів до мовленнєвого спілкування засобами іноземної мови в професійно-трудої сфері. Практика використання запропонованої системи вправ засвідчила, що найбільший інтерес у студентів викликає виконання тих завдань, що передбачають використання таких технологій, як заповнення інформаційних прогалін та обмін особистісно-значущою інформацією в режимі творчої співпраці у малих групах, створення та інтерпретація колажів.

Запропонована професійно-спрямована тематика спілкування передбачає самостійне виконання практичних завдань, що моделюють реальні процеси вирішення психолого-педагогічних проблем під час проходження педагогічної практики, передбачають самостійний відбір і аналіз професійно-орієнтованих текстових матеріалів, зіставлення та узагальнення набутого педагогічного досвіду, обґрунтування власних ідей засобами іноземної мови. Це сприяє удосконаленню навичок самостійної роботи студентів-філологів та розвитку стратегічної компетенції в процесі вивчення іноземної мови. Співпраця студентів під час роботи над темою „Unser Schulpraktikum“ створює психолого-педагогічні передумови формування мотиваційних процесів вивчення іно-

земної мови в процесі комунікації та розвитку позитивних професійних якостей майбутніх вчителів іноземної мови загальноосвітніх шкіл.

1. Зимняя И. А. Психология обучения неродному языку. – Русский язык, 1989. – С. 1-133.
2. Europarat. Rat für kulturelle Zusammenarbeit. Gemeinsamer europäischer Referenzrahmen für Sprachen: lernen, lehren, beurteilen. – Berlin: Langenscheid, 2001. – 244 с.
3. Piepho H. E. Kommunikative Kompetenz als übergeordnetes Lernziel. – Limburg: Frankonius, 1974. – С. 1-50.
4. Rampillon U., Zimmermann G. Strategien und Techniken beim Erwerb fremder Sprachen. – Ismaning:Hueber, 1997. – С. 1-30.
5. Schmidt R.W. The Role of Consciousness in Second Language Learning // Applied Linguistics 11/2 1990. – С. 129-158.

Матеріал надійшов до редакції 10.11.2004 р.

Гречина Л.Б., Добржанская В.В. Развитие иноязычной коммуникативной компетенции студентов языковых факультетов в профессиональной сфере общения.

В статье рассматриваются особенности развития иноязычной коммуникативной компетенции студентов-филологов университетов в профессиональной сфере общения на практических занятиях по немецкому языку при изучении темы „Педагогическая практика в школе“.

Grechina L.B., Dobrzanska V.V. Development of Students' Foreign Language Communicative Competence in the Sphere of Professional Interaction at Language Departments.

The article deals with the development of university students' foreign language communicative competence at language departments in the sphere of professional communication at the lessons of German Practice while studying the subject "School Practice".